

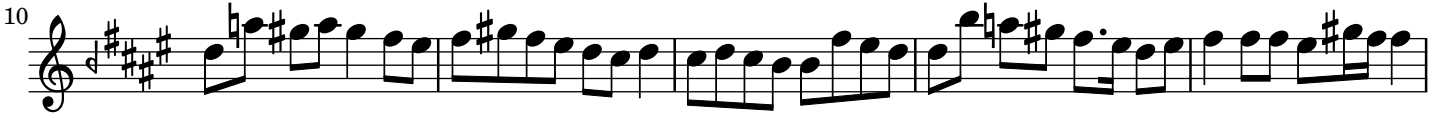
Evc - Âr â Peşrev

Ney

Bestekâr ve Udi **Cinuçen Tanrıkorur**

Usûlü : **Devr-i Kebir** [28 / 4]

1 . Hane / (**Hane-i Evvel**) / (*Serhane*)

34

Musical notation for measure 34. The staff begins with a treble clef and a key signature of three sharps (F#, C#, G#). The melody consists of eighth notes: F#4, E4, D4, C#4, B3, A3, G#3, F#3, E3, D3, C#3, B2, A2, G#2, F#2, E2, D2, C#2, B1, A1, G#1, F#1, E1, D1, C#1, B0, A0, G#0, F#0, E0, D0, C#0, B-1, A-1, G#-1, F#-1, E-1, D-1, C#-1, B-2, A-2, G#-2, F#-2, E-2, D-2, C#-2, B-3, A-3, G#-3, F#-3, E-3, D-3, C#-3, B-4, A-4, G#-4, F#-4, E-4, D-4, C#-4, B-5, A-5, G#-5, F#-5, E-5, D-5, C#-5, B-6, A-6, G#-6, F#-6, E-6, D-6, C#-6, B-7, A-7, G#-7, F#-7, E-7, D-7, C#-7, B-8, A-8, G#-8, F#-8, E-8, D-8, C#-8, B-9, A-9, G#-9, F#-9, E-9, D-9, C#-9, B-10, A-10, G#-10, F#-10, E-10, D-10, C#-10, B-11, A-11, G#-11, F#-11, E-11, D-11, C#-11, B-12, A-12, G#-12, F#-12, E-12, D-12, C#-12, B-13, A-13, G#-13, F#-13, E-13, D-13, C#-13, B-14, A-14, G#-14, F#-14, E-14, D-14, C#-14, B-15, A-15, G#-15, F#-15, E-15, D-15, C#-15, B-16, A-16, G#-16, F#-16, E-16, D-16, C#-16, B-17, A-17, G#-17, F#-17, E-17, D-17, C#-17, B-18, A-18, G#-18, F#-18, E-18, D-18, C#-18, B-19, A-19, G#-19, F#-19, E-19, D-19, C#-19, B-20, A-20, G#-20, F#-20, E-20, D-20, C#-20, B-21, A-21, G#-21, F#-21, E-21, D-21, C#-21, B-22, A-22, G#-22, F#-22, E-22, D-22, C#-22, B-23, A-23, G#-23, F#-23, E-23, D-23, C#-23, B-24, A-24, G#-24, F#-24, E-24, D-24, C#-24, B-25, A-25, G#-25, F#-25, E-25, D-25, C#-25, B-26, A-26, G#-26, F#-26, E-26, D-26, C#-26, B-27, A-27, G#-27, F#-27, E-27, D-27, C#-27, B-28, A-28, G#-28, F#-28, E-28, D-28, C#-28, B-29, A-29, G#-29, F#-29, E-29, D-29, C#-29, B-30, A-30, G#-30, F#-30, E-30, D-30, C#-30, B-31, A-31, G#-31, F#-31, E-31, D-31, C#-31, B-32, A-32, G#-32, F#-32, E-32, D-32, C#-32, B-33, A-33, G#-33, F#-33, E-33, D-33, C#-33, B-34, A-34, G#-34, F#-34, E-34, D-34, C#-34, B-35, A-35, G#-35, F#-35, E-35, D-35, C#-35, B-36, A-36, G#-36, F#-36, E-36, D-36, C#-36, B-37, A-37, G#-37, F#-37, E-37, D-37, C#-37, B-38, A-38, G#-38, F#-38, E-38, D-38, C#-38, B-39, A-39, G#-39, F#-39, E-39, D-39, C#-39, B-40, A-40, G#-40, F#-40, E-40, D-40, C#-40, B-41, A-41, G#-41, F#-41, E-41, D-41, C#-41, B-42, A-42, G#-42, F#-42, E-42, D-42, C#-42, B-43, A-43, G#-43, F#-43, E-43, D-43, C#-43, B-44, A-44, G#-44, F#-44, E-44, D-44, C#-44, B-45, A-45, G#-45, F#-45, E-45, D-45, C#-45, B-46, A-46, G#-46, F#-46, E-46, D-46, C#-46, B-47, A-47, G#-47, F#-47, E-47, D-47, C#-47, B-48, A-48, G#-48, F#-48, E-48, D-48, C#-48, B-49, A-49, G#-49, F#-49, E-49, D-49, C#-49, B-50, A-50, G#-50, F#-50, E-50, D-50, C#-50, B-51, A-51, G#-51, F#-51, E-51, D-51, C#-51, B-52, A-52, G#-52, F#-52, E-52, D-52, C#-52, B-53, A-53, G#-53, F#-53, E-53, D-53, C#-53, B-54, A-54, G#-54, F#-54, E-54, D-54, C#-54, B-55, A-55, G#-55, F#-55, E-55, D-55, C#-55, B-56, A-56, G#-56, F#-56, E-56, D-56, C#-56, B-57, A-57, G#-57, F#-57, E-57, D-57, C#-57, B-58, A-58, G#-58, F#-58, E-58, D-58, C#-58, B-59, A-59, G#-59, F#-59, E-59, D-59, C#-59, B-60, A-60, G#-60, F#-60, E-60, D-60, C#-60, B-61, A-61, G#-61, F#-61, E-61, D-61, C#-61, B-62, A-62, G#-62, F#-62, E-62, D-62, C#-62, B-63, A-63, G#-63, F#-63, E-63, D-63, C#-63, B-64, A-64, G#-64, F#-64, E-64, D-64, C#-64, B-65, A-65, G#-65, F#-65, E-65, D-65, C#-65, B-66, A-66, G#-66, F#-66, E-66, D-66, C#-66, B-67, A-67, G#-67, F#-67, E-67, D-67, C#-67, B-68, A-68, G#-68, F#-68, E-68, D-68, C#-68, B-69, A-69, G#-69, F#-69, E-69, D-69, C#-69, B-70, A-70, G#-70, F#-70, E-70, D-70, C#-70, B-71, A-71, G#-71, F#-71, E-71, D-71, C#-71, B-72, A-72, G#-72, F#-72, E-72, D-72, C#-72, B-73, A-73, G#-73, F#-73, E-73, D-73, C#-73, B-74, A-74, G#-74, F#-74, E-74, D-74, C#-74, B-75, A-75, G#-75, F#-75, E-75, D-75, C#-75, B-76, A-76, G#-76, F#-76, E-76, D-76, C#-76, B-77, A-77, G#-77, F#-77, E-77, D-77, C#-77, B-78, A-78, G#-78, F#-78, E-78, D-78, C#-78, B-79, A-79, G#-79, F#-79, E-79, D-79, C#-79, B-80, A-80, G#-80, F#-80, E-80, D-80, C#-80, B-81, A-81, G#-81, F#-81, E-81, D-81, C#-81, B-82, A-82, G#-82, F#-82, E-82, D-82, C#-82, B-83, A-83, G#-83, F#-83, E-83, D-83, C#-83, B-84, A-84, G#-84, F#-84, E-84, D-84, C#-84, B-85, A-85, G#-85, F#-85, E-85, D-85, C#-85, B-86, A-86, G#-86, F#-86, E-86, D-86, C#-86, B-87, A-87, G#-87, F#-87, E-87, D-87, C#-87, B-88, A-88, G#-88, F#-88, E-88, D-88, C#-88, B-89, A-89, G#-89, F#-89, E-89, D-89, C#-89, B-90, A-90, G#-90, F#-90, E-90, D-90, C#-90, B-91, A-91, G#-91, F#-91, E-91, D-91, C#-91, B-92, A-92, G#-92, F#-92, E-92, D-92, C#-92, B-93, A-93, G#-93, F#-93, E-93, D-93, C#-93, B-94, A-94, G#-94, F#-94, E-94, D-94, C#-94, B-95, A-95, G#-95, F#-95, E-95, D-95, C#-95, B-96, A-96, G#-96, F#-96, E-96, D-96, C#-96, B-97, A-97, G#-97, F#-97, E-97, D-97, C#-97, B-98, A-98, G#-98, F#-98, E-98, D-98, C#-98, B-99, A-99, G#-99, F#-99, E-99, D-99, C#-99, B-100, A-100, G#-100, F#-100, E-100, D-100, C#-100, B-101, A-101, G#-101, F#-101, E-101, D-101, C#-101, B-102, A-102, G#-102, F#-102, E-102, D-102, C#-102, B-103, A-103, G#-103, F#-103, E-103, D-103, C#-103, B-104, A-104, G#-104, F#-104, E-104, D-104, C#-104

39

[illegible]

32

36

40

28 **4. Hane / (Hane-i Rabi)**

[illegible][illegible]

28 5. *K a r a r* / (Zeyl Hane)

Bestekâr ve Udi

Cinuçen Tanrıkörur

20 Şubat 1938'de Fatih'de doğdu. Babası Zaferşan Tanrıkörur, oğluna kendi isminin Kazan Türkçesi'ndeki tam karşılığı olan ve "galib, muzaffer" anlamına gelen "Cinuçen" ismini koydu. Müzik eğitimine, İstanbul Belediye Konservatuvarı Türk Müsiki Bölümünde Münir Nurettin Selçuk'un öğrencisi olan amcası Mecdinevin Tanrıkörur'un, kendisine 2.5-3 yaşlarından itibaren meşk etmesiyle başladı. Daha ilkokul çağlarında, Sultan III. Selim'in Süzidilârâ makamındaki yürük semâisini okuyor, Mehmet Akif'in "Çanakkale Şehitleri"ne isimli mersiyesi ile birlikte Yahya Kemal, Mehmet Emin Yurdakul ve Nihal Atsız gibi şairlerin şiirlerini baştan aşağı ezbere okuyabiliyordu. Eyüp Müsiki Cemiyeti başkanı bestekâr ve kemanî Mustafa Sunar'ın ud öğrencisi olan annesi sayesinde ud ile tanıştı. Kendi kendine ud çalmasını ve daha sonraları beste yapmasını öğrendi. Besteciliğe ise 14 yaşında Ferahnâk makamında oldukça parlak bir saz semâisi ile güftesi Fuzûlî'ye ait Şevkefzâ makamında bir şarkı besteleyerek başladı. Cinuçen Tanrıkörur'un bu yaşlarda böyle büyük işler başarması, onun müzik dehasını gösteriyordu.

Cinuçen Tanrıkörur, sırasıyla İtalyan Lisesi ve Devlet Güzel Sanatlar Akademisi (MSÜ) Yüksek Mimarlık bölümünü bitirdi. Daha sonra İmar ve İskân Bakanlığı Marmara Bölge Planlama Dairesinde şehirci mimar olarak devlet hizmetine girdi ve Ankara'ya yerleşti. 1973'te TRT Ankara Radyosu TSM Şube Md. görevine getirildi ve burada 1982'deki istifasına kadar programcılıktan daire başkanlığına kadar çok çeşitli görevlerde bulundu. Konya'da Selçuk Üniversitesi Eğitim Fakültesi'ne bağlı Müzik Eğitimi Bölümünü kurdu. 1989 yılında, irsi olan böbrek hastalığı dolayısıyla Kültür Bakanlığı tarafından ABD'ye gönderildi ve burada 117 eser besteledi. Hayatı boyunca davetli olarak gittiği 22 ülkede resital, konferans ve seminerler verir. Fransız Devlet Radyosu'nca LP'si yapılan ilk Türk sanatçısı ünvanını alır. Ayrıca bu süre içerisinde Maryland ve Princeton üniversitelerinde örnekli iki konferans vermiş, iki büyük makale yazarak Turkish Music Quarterly dergisinde yayınlanmış, hocası Garino'nun tavsiyesine uyarak öğrendiği eski yazıyı geliştirmek için dostlarına eski harflerle sürekli mektup yazmış, dahası, ABD'li hattat Muhammed Zekeriyâ'dan hat dersi almıştır. Bu dönemden sonra hastalığı sürekli artan Tanrıkörur, toplam sekiz ameliyat geçirmiştir ve bunların üçü ise henüz mimarlık öğrencisiyken yakalandığı kanser sebebiyledir. Tanrıkörur, yaklaşık bir aydır yattığı hastanede iyice ilerleyen hastalığı dolayısıyla 28 Haziran 2000'de vefat etmiştir.

Bugün repertuar arşivlerimizde onun zengin bir makam sayısı içinde toplam 505 bestesi bulunmaktadır. Bu bestelerin her biri, melodi, seyir, geçki ve kompozisyon özellikleri bakımından adeta ders nitelikli örneklerdir.

Bu özelliği en çok bilinen Kürdilihicazkâr şarkısı "Günaydınım, nar çiçeğim"de olduğu gibi, Hüseyini "Köyde Sabah" isimli saz eserinde ve sözleri Aziz Mahmud Hüdaî'ye ait Çargâh beste "Âşıkın ol mahbûb-i bî hemtâ imiş" inde ve de özellikle de Yahya Kemal'in 'İtrî' başlıklı şiirine yaptığı 'Rast Destan'ında rahatlıkla fark edebiliriz.

Kaynak : <https://yusuifihsankurt.com>**Devr-i Kebir Usûlü**

"Büyük devir/usul" anlamına gelen bu tabir 28 zamanlı bir büyük usulün adıdır. Bir yürük semâi, iki sofyan ve yine bir yürük semâi, iki sofyanın bir araya gelmesinden meydana gelmiş olup (6+4+4+6+4+4=28) 28/8'lik birinci ve 28/4'lük ikinci mertebeleri kullanılmıştır. Bunlardan yaygın şekilde kullanılan ikinci mertebeye karşılık bilhassa Mevlevî âyinlerinin üçüncü selâmlarının ölçüldüğü birinci mertebeye bunun dışında çok az rastlanır.

XV. yüzyıldan bu yana pek çok eserin ölçüldüğü devr-i kebir usulünün ikinci mertebesi, zaman içinde ilk şeklindeki bazı vuruşlarının velvelelendirilmesi (küçük vuruş parçalarına ayrılması) suretiyle velvelelendirilmiş şekli icra edilmektedir. Bu değişiklik sebebiyle usulün yapısı 6+4+4+6+4+4 yerine 6+4+6+4+4+4 tarzına dönüşmüş kabul edilebilir. Usul mertebelerinin şematik olarak gösterildiği aşağıdaki şekilde usulün eski yapısı çizimin altında belirtilmiştir.

Âhenkli ritmik bir yapıya sahip olan bu usul, özellikle peşrevler başta olmak üzere kâr, beste, Mevlevî âyinlerinin üçüncü selâmları, tevşih ve bazı ilâhilerde kullanılmıştır. Ancak usulün bestelerde kullanılışı ayrı özellik gösterir. Devr-i kebir usulüyle daha çok "ikinci beste"ler ölçülmüştür. Bunlarda bir mısra iki usulden meydana gelir; mısraı takip eden terennüm kısmı da bir veya iki usulden teşekkül eder. İki usulden oluşan terennümlerin birinci usulünde ikâ (ritmik/usulî) terennüm, ikincisinde mısraın sonundan alınmış bir bölüm yer alır. Terennümün bir usul tuttuğu bestelerde ise sadece lafzî terennüm bulunur. Buna göre devr-i kebir usulüyle ölçülmüş bestelerde her hâne bir usullü terennümde üç usul, iki usullü terennümde de dört usulden meydana gelir.

Muzaaf Devr-i Kebir. Eski nazariyat kitaplarında devr-i kebir usulü 14 zamanlı olarak gösterilmiş ve 14/2 ile 14/4'lük iki mertebesinin olduğu belirtilmiştir. Bunlardan 14/2'lik mertebenin günümüzdeki 28/4'lüğe, 14/4'lük mertebenin de 28/8'lik mertebeye karşılık olduğu görülmektedir.

Devr-i Kebir D a r b Usûlü

- 1 . Darb : (Dü-Üm) / [2 Zamanlı ve Kuvvetli]
- 2 . Darb : (Dü-Üm) / [2 Zamanlı ve Yarı Kuvvetli]
- 3 . Darb : (Te-Ek) / [2 Zamanlı ve Yarı Kuvvetli]
- 4 . Darb : (Düm) / [1 Zamanlı ve Kuvvetli]
- 5 . Darb : (Tek) / [1 Zamanlı ve Yarı Kuvvetli]
- 6 . Darb : (Te) / [1/2 Zamanlı ve Zayıf]
- 7 . Darb : (Ke) / [1/2 Zamanlı ve Zayıf]
- 8 . Darb : (Düm) / [1 Zamanlı ve Yarı Kuvvetli]
- 9 . Darb : (Te-Ek) / [2 Zamanlı ve Kuvvetli]
- 10 . Darb : (Te-Ek) / [2 Zamanlı ve Yarı Kuvvetli]
- 11 . Darb : (Te-Ek) / [2 Zamanlı ve Zayıf]
- 12 . Darb : (Dü-Üm) / [2 Zamanlı ve Kuvvetli]
- 13 . Darb : (Dü-Üm) / [2 Zamanlı ve Kuvvetli]
- 14 . Darb : (Ta-Aa) / [2 Zamanlı ve Yarı Kuvvetli]
- 15 . Darb : (He-Ek) / [2 Zamanlı ve Yarı Kuvvetli]
- 16 . Darb : (Te) / [1 Zamanlı ve Yarı Kuvvetli]
- 17 . Darb : (Ke) / [1 Zamanlı ve Zayıf]
- 18 . Darb : (Te) / [1 Zamanlı ve Yarı Kuvvetli]
- 19 . Darb : (Ke) / [1 Zamanlı ve Zayıf]

Kaynak :

1) ' Türk Musikisinde Usuller ve Kudüm ', M. Hurşit UNGAY

2) ' Türk Müsiki Nazariyatı ve Usülleri-Kudüm Velveleleri ' İsmail Hakkı ÖZKAN [1941- 2010]